

Ministru kabineta noteikumi Nr. 810

Rīgā 2018. gada 18. decembrī (prot. Nr. 60 34. §)

Automātiskās identifikācijas sistēmas (AIS) un Tālās darbības identifikācijas un sekošanas (LRIT) sistēmas darbības nodrošināšanas, datu izmantošanas un aprites kārtība

Izdoti saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 41.³ panta trešo daļu

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

1.1. Automātiskās identifikācijas sistēmas (AIS) krasta sakaru tīkla darbības nodrošināšanas, kā arī šīs sistēmas datu izmantošanas un aprites kārtību;

1.2. Tālās darbības identifikācijas un sekošanas (LRIT) sistēmas darbības nodrošināšanas kārtību, tai skaitā sistēmā iesaistīto personu pienākumus.

II. AIS krasta sakaru tīkla darbības nodrošināšana, datu izmantošana un aprīte

2. AIS krasta sakaru tīkla darbību nodrošina Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests (turpmāk - Krasta apsardzes dienests). Krasta apsardzes dienests ir Latvijas AIS informācijas saņemšanas, glabāšanas, apmaiņas un sadales centrs.

3. AIS datu izmantošanā Krasta apsardzes dienests ievēro prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos jūras transporta un jūras sakaru jomā, Starptautiskās Jūrmiecības organizācijas (turpmāk - IMO) rezolūcijā A.851(20) "Vispārējie principi attiecībā uz kuģu ziņošanas sistēmām un prasībām attiecībā uz ziņošanu, ieskaitot pamatnostādnes ziņošanai par starpgadījumiem ar bīstamām kravām, kaitīgām vielām un/vai jūru piesārņojošām vielām", rezolūcijā A.917(22) "Pamatnostādnes par automātisko identifikācijas sistēmu (AIS), kas atrodas uz kuģa, ekspluatāciju" (ar labojumiem), rezolūcijā A.949(23) "Vadlīnijas par patvēruma vietām kuģiem, kam nepieciešama palīdzība", rezolūcijā A.950(23) "Jūras palīdzības dienests (MAS)", kā arī Starptautiskās jūras navigācijas līdzekļu un bāku administrāciju asociācijas ieteikumus un Starptautiskās Hidrogrāfijas organizācijas izdoto normatīvo aktu prasības.

4. Krasta apsardzes dienests nodrošina datu apmaiņu ar citu valstu AIS atbilstoši normatīvajiem aktiem jūras transporta un jūras sakaru jomā un ņemot vērā starptautiskās vienošanās.

5. AIS informācija sastāv no tiešsaistes datiem un statistikas datiem:

5.1. tiešsaistes dati - 1992. gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencijā noteikto prasību ieviešanai nodibinātās Helsinku komisijas (turpmāk - Helsinku komisija) AIS dati un Latvijas AIS dati saskaņā ar šo noteikumu 3. punktā minētajiem normatīvajiem aktiem. Latvijas AIS dati ir dati, kas atspoguļo kuģu kustību Latvijas AIS krasta tīkla uztveršanas zonā;

5.2. statistikas dati - kuģu kustības Baltijas jūrā uzskaitē pēc kuģu tipiem saskaņā ar Helsinku komisijas dalībvalstu līgumu "Par pieeju AIS informācijai".

6. Krasta apsardzes dienests atbilstoši kompetencei izmanto AIS tiešsaistes datus un nodrošina, lai tie būtu pieejami šādām institūcijām:

- 6.1. Valsts vides dienestam;
- 6.2. valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Jūras administrācija" (turpmāk - Latvijas Jūras administrācija);
- 6.3. ostas kapteiņa dienestam;
- 6.4. Valsts robežsardzei;
- 6.5. Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestādēm;
- 6.6. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;
- 6.7. Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem;
- 6.8. starptautiskajām institūcijām (atbilstoši noslēgtajiem līgumiem);
- 6.9. Valsts drošības dienestam;
- 6.10. Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojam.

7. Šo noteikumu 6. punktā minētās institūcijas AIS tiešsaistes datus izmanto tikai atbilstoši kompetencei. Aizliegts izplatīt minētos datus trešajām personām.

8. Šo noteikumu 6. punktā minētajām institūcijām ir atļauts sūtīt ziņojumus atsevišķam kuģim, kuģu grupai vai kuģiem noteiktā ģeogrāfiskajā rajonā, izmantojot tiešo pieslēgumu AIS serverim.

9. Krasta apsardzes dienests nosaka ierobežotu pieeju AIS tiešsaistes datiem (datu filtrēšana) un atļauj lietot šādus Helsinku komisijas AIS datus un Latvijas AIS datus šādiem lietotājiem:

9.1. ostas pārvaldei - par attiecīgajā ostā ienākošiem un no tās izejošiem kuģiem;

9.2. kuģu operatoram, kā arī jebkurai personai, kas pilnvarota sniegt informāciju kuģa operatora vārdā (turpmāk - aģents), - par kuģiem Baltijas jūras reģionā, kurus apkalpo attiecīgais kuģu operators vai aģents;

9.3. kuģu īpašniekam - par īpašnieka kuģiem Helsinku komisijas dalībvalstu AIS krasta tīklu uztveršanas zonā.

10. Šo noteikumu 9. punktā minētajiem lietotājiem aizliegts sūtīt ziņojumus kuģiem, izmantojot AIS.

11. Datu apmaiņu ar Helsinku komisijas dalībvalstīm Krasta apsardzes dienests veic saskaņā ar Helsinku komisijas dalībvalstu līgumu "Par pieeju AIS informācijai".

12. Aizsardzības ministrija, Satiksmes ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Iekšlietu ministrija, Finanšu ministrija un Ekonomikas ministrija, kā arī šo ministriju padotībā esošās institūcijas, piesakoties par lietotājiem, var no Krasta apsardzes dienesta pieprasīt ikmēneša vai iknedēļas AIS statistikas informāciju.

III. LRIT sistēmas darbības nodrošināšana, tai skaitā sistēmā iesaistīto personu pienākumi

13. Satiksmes ministrija nodrošina koordināciju starp LRIT sistēmas dalībniekiem.

14. Latvijas Jūras administrācija:

14.1. nodrošina LRIT datu sadales plānu ar nepieciešamo informāciju un, ja nepieciešams, veic tajā izmaiņas;

14.2. sadarbībā ar Valsts drošības dienestu veic pasākumus, kas saistīti ar Latvijas karoga kuģu LRIT sistēmas informācijas izplatīšanas ierobežošanu citām valstīm;

14.3. nodrošina Eiropas Savienības LRIT datu centru ar informāciju par Latvijas karoga kuģiem;

14.4. sniedz Eiropas Savienības LRIT datu centram informāciju par kuģa karoga maiņu, kuģa ekspluatācijas pārtraukšanu vai tā pilnīgu izņemšanu no ekspluatācijas;

14.5. sniedz kuģu īpašniekiem informāciju par Eiropas Savienības LRIT datu centru, LRIT sistēmas lietošanas pakalpojumu sniedzēju un testēšanas pakalpojumu sniedzējiem, kas novērtē kuģa spēju strādāt ar LRIT sistēmu

(turpmāk - testēšanas pakalpojumu sniedzēji);

14.6. saņem LRIT sistēmas informāciju no Eiropas Savienības LRIT datu centra;

14.7. apstiprina testēšanas pakalpojumu sniedzējus saskaņā ar IMO rezolūciju MSC.263(84) "Kuģu Tālās darbības identifikācijas un sekošanas sistēmas pārstrādātie darbības standarti un funkcionālās prasības" un IMO cirkulāru MSC.1/Circ.1307 "Vadlīnijas kuģu apskatēm un sertifikācijai, lai novērtētu kuģu atbilstību LRIT informācijas nosūtīšanas prasībām" (ar jaunākajiem grozījumiem);

14.8. publicē savā tīmekļvietnē (www.lja.lv) IMO rezolūcijas MSC.263(84) "Kuģu Tālās darbības identifikācijas un sekošanas sistēmas pārstrādātie darbības standarti un funkcionālās prasības" un IMO cirkulāra MSC.1/Circ.1307 "Vadlīnijas kuģu apskatēm un sertifikācijai, lai novērtētu kuģu atbilstību LRIT informācijas nosūtīšanas prasībām" aktuālās versijas latviešu valodā.

15. Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 1. reģionālais nodrošinājuma centrs veic finanšu norēķinus ar Eiropas Savienības LRIT datu centru, kā arī iesniedz ārpuskārtas informācijas pieprasītājiem apmaksai rēķinus par LRIT sistēmas datu saņemšanu.

16. Krasta apsardzes dienests:

16.1. pilda nacionālā kontaktpunkta funkcijas LRIT sistēmas ietvaros;

16.2. izveido un uztur infrastruktūru LRIT sistēmas datu saņemšanai;

16.3. iesniedz Latvijas Jūras administrācijai nepieciešamo informāciju iekļaušanai LRIT datu sadales plānā;

16.4. ja nepieciešams, pieprasa Eiropas Savienības LRIT datu centram LRIT sistēmas informāciju, kura tiek izmantota cilvēku meklēšanai un glābšanai jūrā (turpmāk - SAR informācija), norādot saņemšanas kritērijus - ģeogrāfisko rajonu un saņemšanas biežumu;

16.5. saskaņojot ar Latvijas Jūras administrāciju, nosaka LRIT sistēmas informācijas lietotājus un to tiesības, kā arī informācijas pieprasīšanas kārtību;

16.6. nodrošina Satiksmes ministrijai un Latvijas Jūras administrācijai pieeju LRIT sistēmas informācijai;

16.7. nodrošina pieprasītās LRIT sistēmas informācijas reģistrāciju, norādot pieprasītās informācijas veidu, saņemšanas laiku un informācijas pieprasītāju;

16.8. uzglabā reģistrētos LRIT sistēmas informācijas pieprasījumus 18 mēnešus, kamēr tiek apstiprināts LRIT sistēmas koordinators audita ziņojums;

16.9. bez maksas saņem SAR informāciju.

17. Kuģa īpašnieks vai operators:

17.1. nodrošina kuģa aparatūras atbilstību LRIT sistēmas prasībām;

17.2. pamatojoties uz Latvijas Jūras administrācijas sniegto informāciju, noslēdz ar testēšanas pakalpojumu sniedzēju līgumu par kuģa aparatūras atbilstības pārbaudi;

17.3. iesniedz Latvijas Jūras administrācijā testēšanas pakalpojumu sniedzēja izsniegtā aparatūras atbilstības pārbaudes ziņojuma kopiju;

17.4. ja tiek mainīts kuģa karogs vai pārtraukta kuģa ekspluatācija, sniedz Latvijas Jūras administrācijai šādu informāciju:

17.4.1. reģistrējot kuģi Latvijas kuģu reģistrā:

17.4.1.1. kuģa vārds;

17.4.1.2. IMO numurs;

17.4.1.3. izsaukuma signāls;

17.4.1.4. karoga maiņas datums un laiks (izmanto universālo koordinēto laiku (UTC));

17.4.1.5. iepriekšējais kuģa karogs;

17.4.2. izslēdzot kuģi no Latvijas kuģu reģistra:

17.4.2.1. kuģa vārds;

17.4.2.2. IMO numurs;

17.4.2.3. karoga maiņas datums un laiks (izmanto universālo koordinēto laiku (UTC));

17.4.2.4. jaunais kuģa karogs;

17.4.3. ja tiek pārtraukta kuģa ekspluatācija:

17.4.3.1. kuģa vārds;

17.4.3.2. IMO numurs;

17.4.3.3. ekspluatācijas pārtraukšanas datums un laiks (izmanto universālo koordinēto laiku (UTC));

17.5. ja tiek mainīts kuģa karogs, veic pasākumus (tai skaitā, ja nepieciešams, atbilstības pārbaudi) LRIT sistēmas aparatūras darbības atsākšanai ar jauno karogu.

18. Kuģa kapteinis:

18.1. nodrošina LRIT sistēmas aparatūras nepārtrauktu darbību;

18.2. nekavējoties informē Krasta apsardzes dienestu, ja tiek izslēgta kuģa LRIT sistēmas aparatūra vai tiek pārtraukta LRIT sistēmas informācijas pārraidīšana šādos gadījumos:

18.2.1. ja starptautiskās vienošanās nosaka navigācijas informācijas aizsardzību;

18.2.2. izņēmuma gadījumos, ja aparatūra tiek īslaicīgi izslēgta ar kuģa kapteiņa lēmumu, jo LRIT sistēmas informācijas pārraidīšana varētu kaitēt kuģa drošībai;

18.2.3. kuģa remonta vai pārbūves laikā dokā vai ostā vai ja kuģis netiek ekspluatēts ilgāku laikposmu vai kuģa ekspluatācija tiek izbeigta;

18.3. par LRIT sistēmas informācijas pārraides pārtraukšanu informē tās valsts institūcijas, kurā tiek veiktas šo noteikumu 18.2.3. apakšpunktā minētās darbības;

18.4. par šo noteikumu 18.2.1., 18.2.2. un 18.2.3. apakšpunktā minētajiem gadījumiem izdara ierakstus kuģa žurnālā, norādot datumus un laiku, kad LRIT sistēmas informācijas pārraide tika pārtraukta un atjaunota.

19. LRIT sistēmā iesaistītie dalībnieki nodrošina saņemtās informācijas konfidencialitāti un, izmantojot autorizācijas un autentifikācijas metodes, aizsargā to no nesankcionētas pieejas.

IV. Noslēguma jautājums

20. Noteikumi stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 27. jūnija Direktīvas 2002/59/EK, ar ko izveido Kopienas kuģu satiksmes uzraudzības un informācijas sistēmu un atceļ Padomes Direktīvu 93/75/EEK;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvas 2009/17/EK, ar kuru groza Direktīvu 2002/59/EK, ar ko izveido Kopienas kuģu satiksmes uzraudzības un informācijas sistēmu;

3) Komisijas 2014. gada 28. oktobra Direktīvas 2014/100/ES, ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/59/EK, ar ko izveido Kopienas kuģu satiksmes uzraudzības un informācijas sistēmu.

Ministru prezidents *Māris Kučinskis*

Satiksmes ministrs *Uldis Augulis*